

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่มีความยุ่งยากซับซ้อนต้องใช้ความคิดและความสามารถ เพื่อที่จะทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ทั้งยังมีความสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ การเรียนของนักเรียนทุกวิชา และทุกระดับชั้น ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ ดังที่ Strang (อ้างใน บันลือ พฤกษ์วัน, 2534, หน้า 6) และ เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2533, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 80-90 มาจากการอ่าน โดยการอ่านมีความสำคัญช่วยให้คนได้เพิ่มพูนความรู้ ทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ นักเรียนที่อ่านได้ดีมักจะเรียนวิชาอื่นได้ดีตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร มั่นตะสูตร (2526, หน้า 131) วัชรนันท์ สตินสถาพรพงศ์ (2535, หน้า 2) ยุพา บุญทวีสุข (2536) และ ประดิษฐ์ เมฆไชยภักดิ์ (2537, หน้า 69) ที่ให้ความสำคัญของการอ่านไปในทางเดียวกันว่า ผู้ที่มีทักษะการอ่านดีจึงจะสามารถมีความรู้ใช้การอ่านนั้นแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้เกิดประโยชน์และเป็นเครื่องมือที่สำคัญใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาอื่นๆ ได้ดี นั้นแสดงว่า การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งให้นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาต่างๆ

เหตุผลต่างๆ ที่กล่าวมาขอมเป็นเครื่องชี้ชัดถึงความสำคัญของการอ่านที่ส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรที่ต้องจัดการสอนการอ่านไว้เป็นอันดับแรก เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การศึกษาวิชาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุที่การอ่านมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในใจ ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้ระบุจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ไว้ โดยเน้นการอ่านในใจอย่างรวดเร็ว จับใจความสำคัญ ถ่ายทอดความรู้สึกและวิเคราะห์วิจารณ์ได้ (กรมวิชาการ, 2535, หน้า 16) แต่การสอนภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร ดังที่ กองวิจัยทางการศึกษา ได้ศึกษาสภาพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียน โดยดำเนินการ 2 โครงการ คือ โครงการศึกษาสภาพ การจัดการเรียนการสอน กลุ่มทักษะ ใน โรงเรียนประถมและ โครงการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับ การเรียนการสอนภาษาไทยประถมศึกษารวมทั้งการวิจัยส่วนบุคคลย้อนหลัง 12 ปี (พ.ศ. 2525- 2536) ข้อสรุปด้านสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนภาษาไทยอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะความเข้าใจในการอ่านยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข (กรมวิชาการ, 2538 , หน้า 73)

ในปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2536, หน้า ๗ - ๘) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมไว้ 3 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

1. ขั้นเตรียมการอ่าน ประกอบด้วย การสร้างพื้นฐานประสบการณ์ การตั้งจุดประสงค์ใน การเรียนแต่ละแผน
2. ขั้นการอ่านในใจ ประกอบด้วย การอ่านเนื้อเรื่องตลอดเรื่อง และตอบคำถามปากเปล่า
3. ขั้นกิจกรรมหลังการอ่านในใจ ประกอบด้วย การทำแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อสร้างความ เข้าใจในการอ่านและการทำแบบฝึกหัดท้ายบท

เมื่อศึกษาข้อมูลจากรายงานการวิจัยของกรมวิชาการและข้อเท็จจริงจะเห็นได้ว่า การสอน อ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน มุ่งสอนอ่านเนื้อหาด้วยการท่องจำเพื่อสอบให้ ผ่านมากกว่าทักษะกระบวนการในการอ่าน (กรมวิชาการ, 25542, หน้า 145) และครูผู้สอนดำเนินการ สอนอ่านเพื่อความเข้าใจตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมของกรมวิชาการ โดยการสอนซ้ำๆตาม ขั้นตอนดังกล่าวซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิธีสอนจึงทำให้นักเรียนมีความสนใจในการ อ่านน้อยความเข้าใจในการอ่านก็น้อยลง จึงทำให้นักเรียนในระดับประถมศึกษานี้ประสบปัญหาอยู่ มากมาย ดังที่กรณีการ์ พวงเกษม (2535, หน้า 31) และแวมยุรา เหมือนนิล (2538, หน้าคำนำ) ที่กล่าวว่า เด็กอ่านได้แต่ไม่รู้เรื่อง อ่านแล้วเข้าใจไม่ถูกต้องจับใจความไม่ได้ ทำให้การอ่านไม่มี ความหมายไม่มีประโยชน์เพราะไม่รู้เรื่อง และ ไม่ได้สาระจากเรื่องที่อ่านเลย นอกจากนี้ ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2540, หน้า 3) ได้แสดงทัศนคติต่อการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจว่ายังประสบความ สัมเหลว และกิจกรรมการสอนของครูยังไม่เหมาะสมทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องราวที่อ่านอย่าง จริงจัง และสมพร วัฒนศิริ (อ้างใน สุชาติ นาคคุณทรง, 2540, หน้า 3) ได้กล่าวว่า จากการนิเทศติดตามผลของการศึกษาก็พบว่าการทำแผนภาพโครงเรื่องทุกเรื่องทุกบท ทำให้นักเรียนเกิดความจำเจ ความสนใจในการเรียนมีน้อยลง จึงควรมีกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านมา สลับหรือแทนกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่

ด้วยประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยคิดว่า การที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จะต้องมีการปรับปรุงและมุ่งเน้นในด้านการจัดการเรียน การสอนให้เหมาะสมสำหรับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความคิด ที่จะผสมผสานวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทฤษฎีสกีมหรือทฤษฎีโครงสร้างความรู้ วิธีสอนแบบวรรณิ และสื่อการ์ตูนมาเป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นใหม่ โดยเริ่มจากวิธีสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษาซึ่ง เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2533, หน้า 24) กล่าวว่า วิธีสอนแบบมุ่งประสบ การณ์ภาษาทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียนได้ดี และทำให้นักเรียนมีความ สนใจในการอ่านมากขึ้นอย่างเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านความคิดมีความ สนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน กิจกรรมเน้นปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเป็นหลัก กล่าวคือ มีการซักถาม ได้ตอบ เล่าเรื่อง เขียนเรื่องร่วมกัน และนักเรียนมีโอกาสดำเนินคุยกับ กระบวนการอ่านที่ถูกต้อง

ในปัจจุบันได้มีการแนะนำให้ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นทางเลือก อีกรูปแบบหนึ่งแทนวิธีสอนปกติ ปรากฏว่าวิธีสอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการ อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2533, หน้า 7) ซึ่งได้ทดลองสอนโดยใช้วิธี สอนนี้ที่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลปรากฏว่านักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานี้มีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ดี ให้ความ สนใจในการอ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มัลลิกา ภักดิ์ฉัตรรงค์ (2531, หน้า 100) และ นฤมล กังวาลไกล (2534, หน้า 98) ได้ศึกษาพบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีกิจกรรมที่ทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน เกิดความพอใจจากการเรียน นักเรียนมีความเข้าใจใน การอ่าน มีความเข้าใจในการเขียนและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่าปกติ วิธีสอนแบบนี้ มี 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือครูอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ เขียนเรื่องร่วมกัน ระหว่างครูกับนักเรียน ทำหนังสือเล่มใหญ่ และเล่นเกมกิจกรรมเสริมทางภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2533, หน้า 22) ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีสอนอีกรูปแบบ หนึ่งที่น่าสนใจ และสามารถนำมาสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ได้

นอกจากวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีทฤษฎีที่สามารถช่วย ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องราวต่างๆที่อ่านมากขึ้น คือทฤษฎีสกีมหรือทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) จุดเด่นอยู่ที่ทำให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์พื้นฐานเดิมที่ นักเรียนมีอยู่อย่างเป็นระบบ การนำประสบการณ์พื้นฐานเดิมที่มีอยู่ก่อนมาใช้ในการทำความเข้าใจ ในการอ่านจัด ได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถทำความเข้าใจ

เรื่องราวที่อ่าน ได้ถูกต้อง หรือเข้าใจความหมายไปในทางที่ผิดแล้ว การอ่านก็ประสบความสำเร็จล้มเหลว ซึ่งแม็คเนล และคณะ (Mcneil and Others อ้างใน กรมวิชาการ, 2536, หน้า บ-ป) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) กับการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษา ได้อย่างน่าสนใจอย่างยิ่งว่า นักเรียนที่มีทักษะการอ่านจะต้องรู้ว่าการอ่านต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ความรู้ทั้งหลายจะถูกเก็บเป็นหน่วยความรู้ และความรู้เหล่านั้นจะเชื่อมโยงเป็นโครงสร้างความรู้ โดยนำความรู้มาสัมพันธ์กันเป็นส่วนๆ และความรู้ที่เชื่อมโยงเป็นเรื่องๆ นั้นจะช่วยทำให้การอ่านเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และกรมวิชาการ (2536 , หน้า ป) นำวิธีสอนเพื่อพัฒนาโครงสร้างความรู้มาใช้ในการสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยมีกำหนดขั้นตอนวิธีสอน 4 ประการด้วยกัน คือ สอนอ่านจากบทเรียนสั้นๆ อ่านแล้วให้ทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ถ้านักเรียนไม่มีโครงสร้างความรู้ของเรื่องที่อ่านครุควรสร้างความรู้พื้นฐาน โดยการสนทนาเรื่องในบทอ่าน และนักเรียนตั้งคำถามก่อนและหลังอ่าน

นอกจากวิธีการสอนและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว วิธีการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยสอนนำด้วยของจริงหรือของจำลอง โยงไปสู่ภาพ และภาพ โยงไปสู่สัญลักษณ์ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจมีการเสริมความเข้าใจและฝึกทักษะซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ (กัลยา คุตพิจิตร, 2532, หน้า 3) วิธีสอนแบบนี้ คือ วิธีสอนแบบวรรณิ เป็นวิธีสอนแนวใหม่ ซึ่ง วรรณิ โสภประยูร ได้สร้างขึ้นแล้วใช้ได้ผลกับวิชาคณิตศาสตร์แล้วนำมาเผยแพร่แก่ครูประถมศึกษาจากการสำรวจผลการวิจัยพบหลักฐานการนำวิธีสอนนี้มาใช้กับวิชาภาษาไทยในด้านความสามารถในการอ่านในใจในด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจใน ด้านการอ่านข้อเท็จจริงจากเนื้อเรื่อง และตีความเท่านั้น และผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนแบบวรรณินี้ทำให้ความสามารถทางการอ่านของนักเรียนสูงกว่าวิธีการสอนตามคู่มือครู (กัลยา คุตพิจิตร, 2532, หน้า 60) และ การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจต้องครอบคลุมถึงการอ่านเพื่อวิจารณ์หรืออย่างมีวิจารณ์ญาณซึ่งเป็นทักษะที่สูงขึ้นที่ต้องอาศัยความสามารถจากการอ่านข้อเท็จจริงในเนื้อเรื่องและการอ่านตีความมาประกอบการพิจารณาเพื่อจะประเมินสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความคิดที่จะใช้วิธีสอนแบบวรรณิ มาทดลองใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งด้านการอ่านข้อเท็จจริง การอ่านเพื่อตีความและการอ่านเพื่อวิจารณ์หรืออย่างมีวิจารณ์ญาณ โดย วิธีสอนแบบวรรณินี้มีกิจกรรมทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป ขั้นฝึกทักษะ ขั้นนำไปใช้ และขั้นวัดผล (วรรณิ โสภประยูร, 2536, หน้า 25)

ในปัจจุบันนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาอยู่ในวัยที่มีความสนใจการอ่านด้วยสื่อการ์ตูนเป็นอย่างมาก เพราะได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนาน สามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย (ประยูร จรรยาวัณ, 2513) และมีลักษณะเป็นสากลเด็กทุกชาติทุกภาษาสามารถที่จะเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอได้เหมือนกัน (ปิยรัตน์ วิชาสุรณทล,ม.ป.ป., หน้า 77) นอกจากนี้มีงานวิจัยเรื่อง นิสัยและความต้องการในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนชอบอ่านหนังสือที่เป็นภาพการ์ตูนถึงร้อยละ 94.3 (กรมวิชาการ, 2541) ดังนั้นสื่อการ์ตูนจึงมีอิทธิพลต่อความสนใจของนักเรียนเป็นอย่างมาก ที่ สโคเนลล์(Schonell , 1961 อ้างใน ชัยนงค์ เพชรศรีจันทร์,2533, หน้า 5) ได้แสดงความเห็นว่า การ์ตูนมีคุณสมบัติช่วยเร้าความสนใจ ความสะดวกของภาพการ์ตูนทำให้นักเรียนไม่เบื่อง่าย ส่วนงานวิจัยด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ภาพการ์ตูนประกอบบทเรียน มีผลงานวิจัยของ สุพิมล ทรงประดิษฐ์ (2541) พบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยใช้ภาพการ์ตูนประกอบบทเรียนสามารถเรียนได้ดีและมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมจากครูโดยไม่ใช้ภาพการ์ตูนประกอบบทเรียน ภาพการ์ตูนจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และในงานวิจัยครั้งนี้การ์ตูนจะเข้ามาอยู่ในกิจกรรมขั้นของการจัดกิจกรรมขั้นการอ่านในใจช่วงขั้นตอนการสรุปเนื้อเรื่องจากที่อ่าน โดยครูนำภาพที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่อ่านให้นักเรียนทำกิจกรรม และขั้นกิจกรรมหลังการอ่านในใจ เป็นภาพที่ครูนำมาและมีรายละเอียดของตัวละครเพียงพอที่ให้นักเรียนสร้างเรื่องตามความคิดจากภาพการ์ตูน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องจากเรื่องที่อ่านไปแล้ว และเพิ่มจินตนาการให้กับนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีวิธีสอนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ อันประกอบด้วย วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา ทฤษฎีสกิปมาหรือทฤษฎีโครงสร้างความรู้ วิธีสอนแบบวรรณิและสื่อการ์ตูนผสมผสานกันมาเป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงสนุก อำเภอปัว จังหวัดน่าน
2. เนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คัดเลือกเรื่องจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน และนิตยสารต่างๆ โดยคำนึงถึงความสนใจในการอ่านของเด็ก ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และมีความเหมาะสมกับการนำมาทำสื่อภาพการ์ตูน
3. เวลาที่ใช้ในการวิจัย ใช้เวลาในการทดลอง 28 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งเป็นการทดสอบก่อนเรียน 1 คาบ ทดลองสอน 25 คาบ ทดสอบหลังเรียน 1 คาบ และทำแบบสอบถามความคิดเห็น 1 คาบ โดยมีกำหนดการสอนในชั่วโมงวิชาภาษาไทย และชั่วโมงอิสระสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 2 คาบ รวมเวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์
4. ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยและความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการผสมผสานทฤษฎี วิธีสอน และสื่อภาพการ์ตูนเข้าด้วยกันซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีสติกาหรือทฤษฎีโครงสร้างความรู้ วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา วิธีสอนแบบวรรณิ และสื่อภาพการ์ตูนประกอบการทำกิจกรรมการเรียน เพื่อมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและบรรลุผลด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่าน 3 ประเภท คือ

1. การอ่านข้อเท็จจริง ได้แก่ การที่นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่อ่านได้โดยตรง ประกอบด้วยทักษะดังนี้ การอ่านเพื่อตอบคำถาม การหารายละเอียดของเรื่อง และรู้ความหมายของคำ

2. การอ่านเพื่อตีความ ได้แก่ การอ่านที่นักเรียนต้องหาความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง แต่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรงต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ และการอ่านข้อเท็จจริงมาประกอบ ประกอบด้วยทักษะดังนี้ การหาแนวคิดสำคัญของเรื่อง หาข้อสรุปของเรื่อง การเรียงลำดับเหตุการณ์ การทำนายเหตุการณ์ การเก็บใจความสำคัญของเรื่อง

3. การอ่านเพื่อวิจารณ์ หรืออ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ได้แก่ การอ่านที่นักเรียนต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสิน เพื่อประเมินสิ่งที่ผู้เขียนเขียน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถในการอ่านข้อเท็จจริง และการอ่านตีความ ซึ่งประกอบด้วยทักษะดังนี้ การวิจารณ์ตัวละคร การหาประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ผลของการใช้ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์จากคะแนนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย การประเมินความสามารถในการอ่านจากใบงานวัดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มหลังจากเรียนตามรูปแบบการสอนจบแต่ละแผน และความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รูปแบบการสอนที่เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย ในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา